

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové – Svobodné Dvory je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od prvního do devátého ročníku. Je školou s dlouholetou tradicí, založena byla roku 1861. Kapacita školy je 285 žáků a na základě periodicky udělované výjimky je kapacita navýšena na 320 žáků. Po plánované rekonstrukci školy bude kapacita stanovena na 320 žáků trvale. Velikost školy a její umístění na okraji Hradce Králové v městské části Svobodné Dvory navozuje příjemnou rodinnou atmosféru školy. Výuka probíhá převážně ve dvou paralelních třídách v každém ročníku.

Od 1. 9. 2015 tvoří školu pět součástí: základní škola, dvě mateřské školy (odloučená pracoviště Mateřská škola K Dolíkám a Mateřská škola K Meteoru), školní družina a školní jídelna.

Charakteristika žáků

Školu navštěvují především žáci z příslušné městské části a blízkého okolí. Od šestého ročníku školu navštěvují žáci ze Stěžer. Do vzdělávání na naší škole jsou úspěšně začleňováni žáci s cizí státní příslušností, žáci pocházející z dvojazyčného prostředí, stejně tak jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Základní organizace vzdělávání

Škola byla původně navržena jako okrajová škola Hradce Králové s plánovanou jednou třídou v ročníku. V posledním období probíhá v městské části Svobodných Dvůrů a v okolních obcích rozsáhlá bytová výstavba. Dle současných požadavků na rozvoj moderní bytové výstavby do periferií větších měst lze očekávat pokračování tohoto trendu i v dalším období. Škola dlouhodobě zapisuje do prvních ročníků počet žáků vytvářející dvě méně početné třídy. Dle prognózy matričních údajů na následující období počítáme s nastaveným trendem i na další období.

Na škole není dostatek učebních prostorů pro dvě paralelní třídy v ročníku. Z těchto kapacitních důvodů musí být vždy minimálně tři ročníky na škole tvořeny pouze jednou třídou.

Na škole prosazujeme trend menších třídních kolektivů na prvním stupni školy. Případné nutné provozní slučování dvou malých kolektivů do jedné třídy se snažíme volit velmi citlivě a dle kvalifikovaného rozboru všech podmínek. Pro případné slučování máme stanovena základní kritéria:

- celkový nízký počet žáků v ročníku,
- počet přiznaných asistentů pedagoga v ročníku,
- počet dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 2.–4. stupně v daném ročníku, počet dětí vyžadujících další péči v daném ročníku,
- věk žáků, zkušenosti se školní docházkou,
- předpokládaná budoucí doba sloučení do vyššího počtu v poměru k výuce v menších kolektivech,
- přirozené změny v kolektivu (změna třídního učitele, přechod na druhý stupeň).

Výše uvedená kritéria předurčují případné slučování tříd do 6. ročníku školy. Daný předpoklad není pravidlem, vždy vycházíme z posouzení aktuálních vstupních podmínek. Sloučení třídních kolektivů vždy kompenzujeme půlením hlavních výukových předmětů, tandemovou výukou odborných předmětů a intenzivnější prací s třídním kolektivem (asistent třídního učitele, adaptační kurzy, ...).

Podmínky školy

Školní budova prošla od své původní výstavby rozsáhlými úpravami. Na jaře roku 2021 byla započata rekonstrukce školy a přístavba pavilonu s novými odbornými učebnami chemie-přírodopisu a fyziky.

Škola disponuje multifunkční odbornou učebnou na pracovní činnosti, kterou je možno využívat i na odbornou výuku ICT technologií či všeobecnou výuku v menších kolektivech.

Na škole budujeme účelný systém ukládání a využívání moderních odborných pomůcek, pomocí kterých zajišťujeme odbornou výuku dle soudobých požadavků. Najdeme zde dobíjecí skříně na moderní NTB, dobíjecí stanice na výukové tablety, moderní pomůcky na hudební výchovu, výukové stavebnice a pomůcky na výuku robotiky a automatizace, 3D tiskárny, řezací plotry, termolisy, funkční modely soustruhů, apod. Investicí do moderních výukových pomůcek eliminujeme nutnost používání odborných učeben, které jsou v našich podmínkách současně i učebnami kmenovými.

Součástí školní budovy je i školní družina, která ve třech až čtyřech odděleních zabezpečuje zájmové vzdělávání pro žáky prvních až třetích ročníků (v případě nenaplnění kapacity i 4. ročníku). Oddělení družiny jsou umístěna převážně ve velkoprostorových třídách prvního stupně. Nutné umístění oddělení školní družiny do tříd kompenzujeme pravidelnou inovací herních a výukových prvků pro zájmové vzdělávání.

Ke škole náleží malý dvorek u školní družiny, který lze vzhledem k velikosti využívat pro jedno oddělení školní družiny či jednu třídu. Ostatní oddělení družiny nacházejí zázemí na venkovní výuku na travnaté a sportovní ploše u nedaleké budovy TJ Slavoj Svobodné Dvory.

Podmínky pro realizaci sportovních aktivit v rámci výuky, či volnočasových pohybových aktivit v ŠD jsou značně ztížené. Tělocvična v budově školy je velmi malá, škola nedisponuje šatnami pro převlékání žáků na pohybové činnosti. Vzhledem k nedostatečné rozloze tělocvičny i počtu žáků na škole je nemožné realizovat všechny hodiny tělesné výchovy v tělocvičně v budově školy. Proto je pro výuku tělesné výchovy pronajímán areál tělovýchovné jednoty Slavoj Svobodné Dvory. V areálu se nachází vnitřní tělocvična bez potřebného vybavení pro vedení moderních pohybových činností a s velmi omezeným zázemím. Součástí areálu je i umělé venkovní hřiště, primárně uzpůsobené na tenis, a neutěšená travnatá plocha. V těchto podmínkách škola realizuje venkovní tělesnou výuku včetně atletických disciplín a sportovních her. Zcela nedostačující podmínky pro výuku venkovní tělesné výchovy škola kompenzuje moderním vybavením a zaměřením na menší a netradiční sportovní hry.

V budoucnu se uvedený problém zcela vyřeší výstavbou nové sportovní haly v sousedství školy, kde budou kompletní podmínky pro vnitřní i venkovní tělesnou výchovu včetně potřebného zázemí. Zároveň zde budou i optimální podmínky pro venkovní výuku zájmové činnosti (herní, workoutové prvky, ...).

Vybavenost školy pomůckami pro výuku informačních a komunikačních technologií, automatizace a robotiky je na velmi vysoké úrovni a každým rokem se doplňuje o nové trendy. Na škole je průběžně aktualizován Fond učebnic.

K trávení volného času uvnitř školy jsou žákům k dispozici relaxační koutky a herní stoly umístěné na chodbách školy.

Na škole jsou dlouhodobě velmi omezené podmínky pro vytvoření adekvátního a moderního pracovního prostředí pro pracovníky školy. Vlivem současné naplněnosti školy, snahou o výuku v menších kolektivech, tandemovou výukou, budováním funkční školního poradenského pracoviště a narůstajícím počtem asistentů pedagoga dochází k soustavnému navyšování počtu pedagogických pracovníků na škole. Současná budova školy nemůže nabídnout odpovídající pracovní zázemí pro všechny pracovníky. V rámci rekonstrukce školy dojde k vytvoření plnohodnotného pracovního prostředí pro všechny zaměstnance školy.

I přes mnohdy ztížené prostorové podmínky škola nabízí velké množství volnočasových aktivit – na své si přijdou milovníci sportu, tance i umění. Pro rozšíření nabídky škola spolupracuje s provozovateli dalších mimoškolních aktivit. Výhodou je, že zájmová činnost navazuje na vyučování, probíhá ve školní budově a nezatěžuje rodiče starostmi spojenými s přesunem za zájmovou činností do jiných částí města.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen ředitelem školy, zástupkyní ředitele, třídními i netřídními učiteli, vychovateli. Mezi pedagogy jsou začínající i zkušení učitelé. Kvalifikovanost vyučujících se pohybuje nad devadesáti procenty.

Podporu pedagogickému sboru zajišťují asistenti pedagoga a školní asistent.

V rámci Školního poradenského pracoviště ve škole vedle výchovného poradce, kariérového poradce a školního metodika prevence působí také speciální pedagog.

Pedagogičtí pracovníci si soustavně zvyšují svou odbornost pomocí kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, různých seminářů atd.

2.3 Dlouhodobé projekty

Pro budoucí prvňáčky pořádáme projekt **Klub Předškolák**. V průběhu školního roku je pro naše budoucí žáky připraveno několik setkání, která mají dětem pomoci v přechodu z MŠ do ZŠ. Děti se scházejí přibližně jednou měsíčně v prostorách naší školy a pod vedením učitelek prvního a druhého ročníku si vyzkoušejí nejrůznější aktivity. Na závěr celého projektu jsou budoucí prvňáci při hravém odpoledni, na jehož organizaci se podílejí také žáci 9. ročníku, slavnostně pasováni na školáky.

Na naší škole se realizuje komplexní program kvalitního a udržitelného stravování a vzdělávání o jídle pro mateřské, základní a střední školy, který pomáhá v rozvoji znalostí, dovedností, postojů a kompetencí nutných pro udržitelný život **Skutečně zdravá škola**.

Žáci 1. až 3. ročníku absolvují každý školní rok deset šedesátiminutových lekcí **Plavání**. Zdravý pohyb na 1. stupni je podporován také projektem **Sportuj ve škole – Hodina pohybu navíc**.

Škola je rovněž zapojena do celostátního projektu **Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol**, díky kterým dostávají žáci zdarma čerstvé ovoce, zeleninu a krabičkové mléko.

Žáci 1., 3. a 5. ročníku jezdí na týdenní **školy v přírodě**, ve 2., 4. a 7. ročníku absolvují **lyžařský a snowboardový kurz** (pouze 7. ročník).

Každoročně pořádáme pro žáky (případně i pro rodiče a veřejnost) řadu akcí. V předvánočním období je to **Den otevřených dveří**, spojený s vánočními dílničkami, výstavou žákových prací a prezentací činnosti zájmových kroužků (hudební a taneční vystoupení). V posledním předvánočním týdnu pravidelně proběhnou **Adventní trhy**.

Pro žáky 1. stupně jsou pravidelně pořádána soutěžní dopoledne **Masopust** a **Den dětí**. Žáci 5. až 9. ročníku se účastní **Sportovního dne**, při němž změří své síly v různých atletických disciplínách.

Na závěr školního roku organizujeme slavnostní **Rozloučení se žáky 9. ročníku**.

Pravidelně spolupracujeme také s **Knihovnou města Hradce Králové – pobočka Kukleny**. Zde se žáci hravou formou seznamují s dětskou literaturou a podporují tak svůj pozitivní vztah ke čtení. Na prvním stupni se žáci účastní také vzdělávacích programů ve **středisku ekologické výchovy Sever**.

Během školního roku žáci navštíví různá divadelní představení, koncerty, exkurze a vyjedou na různé výlety. V rámci podpory výuky cizích jazyků organizujeme také výjezdy do zahraničí. Podporujeme účast žáků v různých sportovních i vědomostních soutěžích.

V rámci vedení žáků k ochraně životního prostředí provádíme na škole třídění odpadů a pětkrát ročně také ve spolupráci s KRPŠ velký **Sběr papíru** určený pro sběr starého papíru z domácností žáků. Výtěžek z tohoto sběru je využit k charitativním účelům nebo na financování nákupu herního prvku do relaxační zóny.

2.4 Vlastní hodnocení školy - autoevaluace školy

Autoevaluaci vnímáme jako nezbytnou součást koncepční práce školy. Je to nezbytný nástroj pro plánování dalšího rozvoje školy. Poskytuje nám úplnou zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů a zároveň je to účinný autoregulační mechanismus vlastní práce školy.

Autoevaluaci vnímáme jako periodický a kolektivní proces analýzy a vyhodnocení dat v předem definovaných oblastech s využitím stanovených metod a technik.

Autoevaluace – Koncepce

Mezi autoevaluací a koncepční činností je velmi úzká obsahová vazba. Základem pro kvalitní a funkční autoevaluaci je jasné, systematické a obsahově správné vytyčení strategických cílů.

V rámci koncepční činnosti na škole ředitel školy sestavuje v součinnosti zvoleného týmu Dlouhodobou koncepci rozvoje školy na šestileté období (vždy časově ukotvené na funkční období ředitele školy). Dlouhodobá koncepce je rozpracována do předem definovaných oblastí (Koncepce a rámec školy, řízení školy, pedagogický sbor, výchovně vzdělávací proces, materiální podmínky a spolupráce). Součástí dlouhodobé koncepce je stanovení či potvrzení dlouhodobé vize školy.

Dlouhodobá koncepce školy je ředitelem školy rozpracována do střednědobých plánů rozvoje školy. Střednědobý plán se vyznačuje podrobným popsáním vybraných oblastí dlouhodobé koncepce, stanovením priorit a určením strategických cílů. Časové vymezení střednědobého plánu rozvoje směřujeme na období dvou let. Toto časové vymezení koresponduje s dvouletou lhůtou pro provádění autoevaluace školy. V dvouletém střednědobém plánu se konkretizuje obsah jednotlivých oblastí do jasně formulovaných strategických cílů.

V autoevaluační zprávě na příslušné období vyhodnocuje ředitel školy míru naplnění stanovených strategických cílů a předkládá návrhy na další doplnění, rozvoj či směřování školy ve formě návrhů cílů na další období. Navržené cíle vyplývající z autoevaluační zprávy ředitel školy zahrne do následného střednědobého plánu rozvoje školy.

Plán autoevaluace

Ředitel školy na každé vymezené období stanoví jasně strukturovaný plán autoevaluace. Do plánu zahrne všechny strategické cíle ze střednědobého plánu rozvoje školy. U každého strategického cíle ředitel stanoví dílčí kritéria, tzn. popis optimálního stavu naplnění daného cíle. Ke každému cíli se přiřadí vhodné nástroje a metody a stanoví se četnost či časový průběh užívání nástrojů či jejich analýza.

Nástroje a metody autoevaluace

V každém dvouletém cyklu lze měnit některé nástroje či metody autoevaluace. Škola si stanovila povinné nástroje, které se musí objevit v možné inovaci v každém autoevaluačním plánu. Zvolené metody jsou vždy systematické, mají přesně určené zdroje dat.

Pevné nástroje a metody:

- Dotazníkové šetření_Žáci školy
- Dotazníkové šetření _zákonní zástupci
- Dotazníkové šetření školy dle kritérií „Kvalitní škola“ pedagogičtí pracovníci školy
- Rozbor bilančních dotazníků _pedagogičtí pracovníci školy
- Vlastní porovnání výchovně vzdělávacího procesu dle zvolených kritérií
- Vlastní porovnání přístupu školy k rodičům dle zvolených kritérií
- Vlastní porovnání prezentace školy dle zvolených kritérií

Volitelné nástroje a metody:

Analýza edukačních dokumentů, SWOT analýza, STEP analýza, analýza dokumentů, anketa, benchmarking, brainstorming, diskuse, dotazování, hospitace, náhledy, měření školních výkonů, pozorování, prezentace, projekty, průzkumy, řízené rozhovory, případové studie, sebehodnocení, klasifikace - hodnocení, ostatní výstupy, ...

Struktura autoevaluační zprávy

Úvod

V úvodu ředitel školy popíše průběh evaluačního období, uvedené případné vnější vlivy či vnější zásahy do chodu školy, které měly vliv na kvalitu plnění stanovených cílů.

Přehled a závěry ze zvolených pevných nástrojů

Ředitel školy uvede všechny sestavené závěry sestavených z pevných nástrojů (dotazníkové šetření, ankety, porovnávání, ...).

Analýza strategických cílů

Na základě uvedených závěrů a vyhodnocení dalších nástrojů ředitel školy vyhodnotí míru splnění strategických cílů.

Závěr

Celkové shrnutí

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči

Škola podporuje úzkou spolupráci s rodiči, což usnadňují moderní technologie a informační systémy. Zakládá si na otevřené komunikaci s rodiči. Informace o dění školy a důležitých upozorněních jsou rodičům poskytovány např. prostřednictvím webových stránek školy, facebooku školy.

Rodičům stejně tak i zájemcům o studium na naší škole, mimo výše zmíněné informační zdroje, nahlédnutí do výuky a dění ve škole poskytují dny otevřených dveří, akce pro veřejnost, informační panel před školou, prezentace školy v médiích

Při škole je realizován Klub rodičů a přátel školy. Zástupci rodičů z každé třídy se scházejí dvakrát do roka a v případě potřeby se podílejí na řešení problémů, které se vyskytnou v průběhu školního roku. Z jejich řad mohou vycházet podněty pro různé akce a změny, sponzorují nejrůznější školní akce.

V průběhu roku probíhají třídní schůzky a informace pro rodiče. Pro setkání s rodiči jsou k dispozici také pravidelné konzultační hodiny.

Školní časopis

Časopis Hrom slouží nejen pro informativní účely, ale vede i ke vzdělávání žáků. Jeho cílem je poskytnutí prostoru pro vyjádření všem žákům a pracovníkům naší školy. Při jeho tvorbě si žáci mohou vyzkoušet pestrou práci žurnalistů, jsou vedeni k tvořivosti a zároveň je kladen důraz na jejich pečlivost.

Školní rozhlas

Živé vysílání zajišťované žáky druhého stupně ZŠ probíhá pravidelně každý týden. Jeho náplní jsou události minulého týdne, upoutávka na akce následujícího týdne a představení nové soutěžní otázky.

Školní parlament

V září 2007 byl na naší škole ustanoven Školní parlament. Zvolení členové se scházejí jedenkrát za měsíc. Cílem činnosti školního parlamentu je především komunikace mezi žáky a učiteli i mezi žáky samotnými. Žáci se aktivně podílejí na dění ve škole, organizaci různých akcí. Zapojení do činností parlamentu rozvíjí u členů schopnost formulovat a vyjadřovat své myšlenky, naslouchat a porozumět druhým.

Školská rada

K 1. 1. 2006 zahájila svoji činnost Školská rada. Členové školské rady se schází zpravidla dvakrát až třikrát za rok a jsou informováni o všech důležitých aktivitách školy.

Spolupráce s dalšími institucemi

Přínosem pro vzdělávání žáků je spolupráce s Pedagogickou a Filozofickou fakultou Univerzity Hradec Králové, Pedagogicko-psychologickou poradnou, Úřadem práce a Magistrátem města Hradec Králové, Střediskem ekologické výchovy SEVER, Městskou policií, knihovnou v Kuklenách apod.